

«فهرست مطالب»

عنوان	صفحه
درآمد	۱۱
فصل اول: ویزگی‌های تصاویر موسیقایی در شعر شاعران برجسته قرن ۹-۴ ه.ق.	۱۳
بسامد و انواع تصاویر موسیقایی	۱۴
تشبیهات موسیقایی	۱۵
تشبیهات سازی	۱۵
الف - سازهای کوبه‌ای؛ کوبه‌ای زنگی	۱۶
ب - سازهای بادی	۱۸
ج - سازهای رشته‌ای	۲۰
تشبیه و پرندگان موسیقایی	۲۴
تشبیه و موسیقیدانان مشهور	۲۶
تشبیه موسیقایی اسطوره‌ای	۲۷
تشبیه موسیقایی هجوی	۲۸
تشبیه و متعلقات سازها	۲۹
تشبیه بلیغ موسیقایی (اضافه تشبیهی)	۲۹
شخصیت بخشی موسیقایی	۳۰
شخصیت بخشی پرندگان موسیقایی	۳۰

۳۲	شخصیت بخشی افلاک موسیقایی
۳۳	سازها و شخصیت بخشی
۳۴	شخصیت بخشی عقلی و انتزاعی موسیقایی
۳۵	شخصیت بخشی جمادی
۳۶	شخصیت بخشی گیاهی
۳۷	شخصیت بخشی حیوانی
۳۷	کنایات موسیقایی
۳۷	انواع سازها و کنایه
۴۰	تلمیحات موسیقایی
۴۲	استعاره‌های موسیقایی
۴۵	مجاز موسیقایی
۴۶	اغراق موسیقایی
۴۷	ایهام موسیقایی
۴۷	نتایج: سیر تکوینی تصاویر موسیقایی
۴۹	نمایه بسامد آرایه‌های موسیقایی

۵۰	فصل دوم: جنگ تصاویر موسیقایی در شعر شاعران برجسته قرن ۹-۱۴ ق.
۵۱	تشبیهات موسیقایی
۵۱	رودکی
۵۱	فرخی
۵۳	منوچهری
۵۶	ناصرخسرو
۵۸	انوری
۶۰	خاقانی
۷۰	مسعود سعد
۷۶	نظمی
۸۶	سنایی
۹۰	عطار
۹۶	سعدی

صفحه	عنوان
۹۸	مولوی
۱۲۵	حافظ
۱۲۵	جامی
۱۳۹	استعاره موسیقایی
۱۳۹	منوچهری
۱۳۹	خاقانی
۱۴۰	نظمی
۱۴۳	سنایی
۱۴۳	عطار
۱۴۳	مولوی
۱۴۴	کنایات موسیقایی
۱۴۴	فرخی
۱۴۶	منوچهری
۱۴۶	خاقانی
۱۴۶	مسعود سعد
۱۴۷	نظمی
۱۴۹	سنایی
۱۵۰	عطار
۱۵۳	سعدی
۱۵۴	مولوی
۱۵۶	جامی
۱۵۹	شخصیت‌بخشی موسیقایی
۱۵۹	رودکی
۱۵۹	فرخی
۱۶۰	منوچهری

صفحه

	عنوان
۱۶۶	انوری
۱۶۷	خاقانی
۱۷۳	مسعود سعد
۱۷۴	نظمی
۱۷۷	سنایی
۱۷۸	عطار
۱۸۱	سعدی
۱۸۳	مولوی
۲۰۳	حافظ
۲۰۵	جامی
۲۰۱	مجاز موسیقایی
۲۱۷	تلمیحات موسیقایی
۲۱۷	رودکی
۲۱۷	منوچهری
۲۱۷	خاقانی
۲۱۸	سنایی
۲۱۸	عطار
۲۱۹	سعدی
۲۱۹	مولوی
۲۲۱	حافظ
۲۲۲	جامی
۲۲۵	ایهام موسیقایی
۲۲۵	مولوی
۲۶	جامی

Shiraz-Beethoven.ir

صفحه

عنوان

۲۲۷	اغراق موسیقایی
۲۲۷	فرخی
۲۲۷	منوچهری
۲۲۸	انوری
۲۲۸	خاقانی
۲۲۹	مسعود سعد
۲۳۰	سنایی
۲۳۱	سعدی
۲۳۱	عطار
۲۳۴	مولوی
۲۳۶	حافظ
۲۳۶	جامی
۲۳۹	کتابنامه

سحرگاهان هزار آوا ز گلبن ناله برگیرد
چو بیدل عاشقی کز عشق یار اندر فغان باشد

۳۰

و اغلب شاعران آواخوانان با مهارت را به بلبل تشبیه کرده‌اند و این کاربرد تا
امروز رایج است، چنانکه فرخی سروده:

گو قوم خویش را چو بیابی بیار
بوبکر عندلیب نوا را بخوان

۹۸

منوچهری با صبغه‌ای مذهبی، فاخته را به مؤذن تشبیه و آواز او را اذان و بانگ
نماز دانسته است:

بوستان چون مجد و شاخ بنفسه در رکوع

فاخته چون موذن و آواز او بانگ نماز

۵۵

در حالی که قمری، موبدی زمزمه گو است:
در زمزمه شد چو مطربان، بلبل

۱۱۷

و انوری بلبل را به مطرب تشبیه می‌کند:
مطرب بزمگه بوستان است
باز در پرده الوان، بلبل

۷۹

در بیتی مسعود سعد تشبیه‌ی انتزاعی (مشبی) با بلبل ساخته:
به باغ لهو تو رامش چو ارغوان خندید

ز شاخ مدح تو دولت چو عندلیب سرود

۹۱

همچنین خطیب را چون بلبل خوانده است:
اکنون چو بلبلست خطیب ای عجب مرا
گلبن ز گل هم همه شب طیلسان کند

۱۳۰

- انسان : چنگ**
تنگ آمد از این سراچه تنگ
شد نای گلوش بسته چون چنگ
ل، ۱۵۰
- معشوق : چنگ**
بر آم که دستان به کار آورم
چو چنگ خودش در کنار آورم
ش، ۴۹۴
- انسان : چنگ**
وان بت چنگ زن که تاخته بود
کار او را چو چنگ ساخته بود
۳۰۳، ۵
- زلف : چنگ**
زلف دلبر گرفت چون چنگش
دربار آورد چون دل تنگش
۳۰۴، ۵
- بربط و چنگ : بو و رنگ**
نوای هر دو ساز از بربط و چنگ
به هم در ساخته چون بوی با رنگ
خ، ۳۵۸
- معشوق : تارهای چنگ**
در برکشمт چو رود در چنگ
پنهان کنمت چو لعل در سنگ
ل، ۲۱۷
- نوای عندليب : ابریشم چنگ**
عندليب از نوای تیز آهنگ
گشته باریک چون بريشم چنگ
۳۱۹، ۵
- انسان: چنگ**
نالید چنانکه در سحر چنگ
افتاد چنانکه شیشه در سنگ
ق، ۲۰۶
- انسان: بربط**
چو بربط هر که او شادی پذیرد
ز درد گوشمالش ناگزیر است
خ، ۴۱۵